

ALTERNATIVA SCENARIER FÖR BLÅ EKONOMI 2/4

MARITIMA KLUSTRET

Den estniska och finländska ekonomin är starkt beroende av export och import till sjöss. Med 12,08 miljoner passagerare år 2018 var Helsingfors den mest besökta passagerarhamnen i Europa och möjligtvis i hela världen.

Marinindustrin har vuxit snabbt i Finland under de senaste åren. Experter förutspår stark tillväxt för hela sjöklustret, speciellt för sjötransporter och cleantech.

HÅLLBARHET FRAMFÖR ALLT

Politik för nollutsläpp – förnybara energikällor med låga utsläpp används i sjötransporterna. Starkt miljöledarskap. Moderna metoder inom fartygsbygge och innovationer: fartygens miljöpåverkan planeras så att den är så liten som möjligt. Maximal återanvändning av avfall i hamnar och på fartyg. Avancerade och intelligenta system för sjötransporter, autonoma fartyg opererar på Östersjön.

OBEGRÄNSAD TILLVÄXT

Ökande global konsumtion och ökande havstransporter. Miljökraven uppfylls på minimumnivå inom havstrafiken. Rådande teknik används i sjöklustret. Fossila bränslen och andra bränslen som är skadliga för miljön används huvudsakligen i sjötransporterna.

HÅLLBARHETSDILEMMAT

En mix av förnybara och fossila bränslen används. Attityderna inverkar på valen: en del rederier använder förnybara bränslen och en del använder traditionella fossila bränslen. Ekonomisk vinst betraktas som viktigare än hållbara värderingar.

VIRTUELL VERKLIGHET

Omfattande digitalisering, lokal produktion såsom 3D-utskrivning och optimerad logistik har drastiskt minskat på behovet av sjötransporter, med undantag för råmaterialtransporter. Obemannade fartyg trafikerar Finska viken och Skärgårdshavet. "Sakernas internet" används i hanteringen av fraktgods.

Dagens stöd- och finanspolitik fortsätter med små reformer i beskattningen, EU-stöden och de lokala politiska systemen. Låg medvetenhet om miljöproblemen, ökad konsumtion och produktion, större fartyg, människor köper mer. Fossila bränslen från det arktiska området: olja och flytande naturgas (LNG). Multifunktionella fartyg transporterar nya typer av gods, såsom avfall. Mera offshore-service, trängsel i hamnar och nya vänteområden måste etableras.

Regelverk saknas eller det finns inget enhetligt regelverk. Energi- och miljöpolitiken samt regelverken är inkonsekventa. Ingen strategi som skulle innefatta en långtidsvision för hållbar ekonomi. De politiska systemen är för nära anknutna till näringslivet. Vinsttänkande driver näringslivet, både politiker och näringslivet drar nytta av det rådande systemet och det finns inte motivation till förändring. Kolet har inget pris i klimatpolitiken.

Regelverken och skapandet av bästa möjliga förhållanden för testning och provkörning av ny teknik och nya lösningar möjliggör autonoma sjötransporter. Universiteten samarbetar tätt med industrin inom utveckling och innovationer. Större behov av ny teknik skapar förutsättningar för nya företag att utveckla och ta fram den utrustning som behövs. Tekniken för 3D-utskrift utvecklas oväntat snabbt och problemfritt. Affärsmodellerna förnyas.

Politik som för mot hållbarhet leder till ett globalt klimatavtal. Stark lagstiftning införs i strävan efter nollutsläpp. Starkt miljöledarskap. Miljötänkandet stärks inom sjöfartsutbildningen, vilket förändrar branschfolkets attityd i en miljövänligare riktning. De tekniska lösningarna, ICT och digitaliseringen stöder hållbar utveckling. De flesta fartygen är autonoma och hanteringen av fraktgods automatiseras för att optimera transporterna och minimera havstrafikens miljöavtryck.

CENTRALA DRIVKRAFTER FÖR DET MARITIMA KLUSTRET

- Konjunkturer och trender i världsekonomin, globaliseringen
 - Miljöreglering och juridisk praxis
- Bränslen som används i sjötransporterna (miljöpolitik)
- Cleantech / utsläpp från sjötransporterna (energieffektivitet)
 - ICT, digitalisering

Förbättrad batteriteknik

Minskad globalisering, protektionism, självförsörjning

Kriser och sanktioner

Handelskrig och embargo

Instabilare säkerhetssituation

SVARTA SVANAR

= Plötsliga händelser, som kan leda utvecklingen i en oväntad riktning.